

ΤΟ ΕΘΙΜΟ ΤΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑ

Για την προέλευση του εθίμου να βάζουν νόμισμα στην Βασιλόπιτα, υπάρχει η ακόλουθη παράδοση.

Μια φορά κι ένα καιρό την εποχή που Επίσκοπος της Καισαρείας, ήταν ο Μέγας Βασίλειος, ο αυτοκράτορας του Βυζαντίου, επέβαλε δυσβάστακτους φόρους προς όλους στους συμπολίτες του. Κατά την εποχή των Χριστουγέννων ο φοροεισπράκτορας έφθασε και στην Καισαρεία. Επειδή όμως οι κάτοικοι ήσαν πάμπτωχοι, ο καθένας έδωσε ότι το πολύτιμο είχε, σκουλαρίκια, δακτυλίδια, καρφίτσες, βραχιόλια, νομίσματα κ.ά.

Ο Μέγας Βασίλειος το βράδυ, κατά το έθιμο, φιλοξένησε στην Μητρόπολη τον φοροεισπράκτορα. Σκέφθηκε λοιπόν πως μπορεί να γλιτώσει το ποίμνιό του από την συμφορά και παρακάλεσε τον Θεό να του δώσει φώτιση. Έτσι στο τέλος του γεύματος, πρότεινε στον φοροεισπράκτορα να παίξουν χαρτιά. Ο φοροεισπράκτορας δέχθηκε με χαρά, σκεπτόμενος ότι ο Επίσκοπος δεν θα γνωρίζει από χαρτιά και θα τον κέρδιζε. Έπαιζαν όλη την νύκτα, όμως τελικά ο Επίσκοπος τον κέρδισε και του πήρε το τσουβάλι με τα κοσμήματα του ποιμνίου του.

Την άλλη ημέρα αποφάσισε να τα επιστρέψει, όλα τα κοσμήματα στους δικαιούχους του. Επειδή όμως στην μοιρασιά ήθελε ο καθένας να πάρει ότι το πολυτιμότερο και καλλίτερο από το δικό του, ο Επίσκοπος, πάλι ζήτησε την βοήθεια του Θεού. Μετά από αρκετή σκέψη, διέταξε να φτιάξουν μικρά ψωμάκια, όσα ήσαν και τα τιμαλφή, και μέσα στο κάθε ψωμάκι ζήτησε να βάλουν και από ένα κόσμημα. Έτσι και έγινε, οι γυναίκες που ζύμωσαν τα ψωμάκια, έβαλαν μέσα στο καθένα κι από ένα κόσμημα και στην συνέχεια τα έψησαν στους φούρνους της Μητρόπολης.

Την άλλη ημέρα, ο Επίσκοπος, κάλεσε όλο το ποίμνιό του και τους εξήγησε τους λόγους που έπραξε με αυτόν τον τρόπο. Όλοι αποδέχθηκαν την σκέψη του Επισκόπου και ακολούθησαν τις οδηγίες του. Ο καθένας με την σειρά του περνούσε από την Μητρόπολη και έπαιρνε και από ένα ψωμάκι, συνάμα κέρδιζε και το τυχερό του κόσμημα που είχε μέσα.

Την επόμενη χρονιά δεν βγήκε ο φοροεισπράκτορας για να μαζέψει τους φόρους, όμως ο Επίσκοπος Καισαρείας για να ευχαριστήσει το ποίμνιό του έφτιαξε πάλι ψωμάκια και σε πολύ λίγα από αυτά έβαλε ένα νόμισμα. Κάλεσε πάλι το ποίμνιό του και τους μοίρασε τα ψημένα ψωμάκια. Εκείνοι που βρήκαν κάποιο από τα νομίσματα αισθάνθηκαν τυχεροί. Και έτσι ξεκίνησε το έθιμο της Βασιλόπιτας με το τυχερό νόμισμα.